

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 Rs 098563 21 Rsž

Novi Travnik, 16.06.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M. M. sin M. iz B. ..., zastupan po punomoćnicima Esmi Husejnbegović i Safetu Rustempašić, advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije u Bugojnu, protiv tuženog JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Bugojno, ulica Slobode b.b., zastupan po punomoćniku S. R., zaposlenici tuženog, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 2.000,00 KM, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 Rs 098563 20 Rs od 26.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.06.2021. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Ukida se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 Rs 098563 20 Rs od 26.02.2021. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje – glavnu raspravu.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda obvezan je tuženi da tužitelju na ime razlike plaće za period od 01.08.2019. godine do 31.01.2020. godine isplati iznos od 965,83 KM, na ime naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu isplati iznos od 928,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do konačne isplate, kao i da za tužitelja kod FZ PIO/MIO – KAS Travnik izvrši uplatu razlike doprinosa za penzijsko – invalidsko osiguranje za period od 01.08.2019. godine do 31.01.2020. godine u iznosu od 321,93 KM, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 892,40 KM, sve u roku od 15 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija istu u cijelosti iz svih razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku s prijedlogom drugostepenom sudu da uvaži žalbu, ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili preinači istu tako što će tužbeni zahtjev odbiti u cijelosti. U obrazloženju žalbe se navodi da je ovakva presuda neodrživa iz više razloga, a prije svega što istom nije potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje. Naime, sud je cijenio samo navode tužitelja i u cijelosti poklonio vjeru istima, kao i dokazima koje je tužitelj prezentirao u toku postupka, uopće ne cijeneći i ne pridajući značaj dokazima tužene strane, u kojem navodi da je tužitelju isplaćivao plaće u skladu sa potpisanim ugovorom o radu kojim je tužitelj svjesno prihvatio visinu koeficijenta plaće, te grupu složenosti poslova i neto satnicu, koju je tuženi isplaćivao tužitelju shodno svojim finansijskim mogućnostima, primjenom

odredaba člana 43. Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u oblasti komunalne privrede. Tuženi je prilikom izrade Pravilnika o plaćama u komisiji za izradu pravilnika imenovao kao člana predsjednika sindikalne organizacije i u dogovoru sa istim odredio koeficijent plaće i neto satnicu. Na ovaj način sud je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje iz razloga što je plaća i ostala primanja isplaćivana redovno kako je i utvrđeno ugovorom o radu. U pogledu isplate regresa žalitelj nema primjedbi dakle smatra da je prvostepeni sud u tom dijelu pravilno postupio. Kada su u pitanju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje žalitelj smatra da je prvostepeni sud trebao odbiti zahtjev tužitelja u pogledu istih obzirom da je uplata doprinosa za penziono bespredmetna bez uplate doprinosa za zdravstvo i nezaposlenost, što stvara ogromne probleme tuženom iz razloga što je Porezna uprava F BiH dostavila dopis tuženom da su iznosi za penziono koji se uplaćuju u korist tužitelja po predmetima iz radnog odnosa na razliku plaća vode kao „nepokriveni iznos“ što znači da nisu raspoređene niti pokrivene MIP – 1023/PMIP-1024, obrascima i da se isti ne mogu rasknjižiti bez uplate doprinosa za zdravstvo i nezaposlenost, jer navedeni iznos nije niti dosuđen. Također, ovom žalbom se prigovara i odluci suda o troškovima postupka obzirom da isti nisu odmjereni u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadama za rad advokata u F BiH. Pored naprijed navedenog ističe da je potrebno uzeti u obzir činjenicu da tuženi kao poduzeće koje se bavi komunalnom djelatnošću na području Federacije BiH, posluju u otežanim uslovima, da menadžment tuženog samo uz izuzetne napore uspijeva obezbijediti plaću, a koje su opet iznad prosječnih čega je tužitelj svakako svjestan, te iz razloga da je tuženi koristeći maksimalno svoje mogućnosti, obzirom na uslove u kojima posluje, neodobrene cijene od strane općinskog vijeća za povećanje komunalnih usluga, isplaćivao tužitelju plaće, te ostale naknade obuhvaćene tužbenim zahtjevom, u skladu sa ugovorom o radu, koji je tužitelj dobrovoljno potpisao. Stoga je predložio donošenje odluke kao u uvodu ove žalbe.

Tužitelj zastupan po punomoćnicima u obrazloženom odgovoru na žalbu je osporio isto u cijelosti s prijedlogom drugostepenom sudu da odbije žalbu tuženog kao neosnovanu i potvrdi presudu prvostepenog suda te obaveže istog da tužitelju nadoknadi troškove po izjavljenom pravnom lijeku.

Nakon što je ispitao presudu prvostepenog suda u onom dijelu u kome se žalbom pobija, u granicama razloga iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužitelj po punomoćniku podnio kod tog suda tužbu protiv tuženog dana 22.07.2020. godine radi isplate potraživanja iz radnog odnosa, u visini shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke, i to: na ime razlike plaće za period od 01.08.2019. godine do 31.01.2020. godine iznos od 965,83 KM, na ime naknade za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu iznos od 928,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe do konačne isplate, kao i da za tužitelja kod FZ PIO/MIO – KAS Travnik izvrši uplatu razlike doprinosa za penzijsko – invalidsko osiguranje za period od 01.08.2019. godine do 31.01.2020. godine u iznosu od 321,93 KM, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, a što je tuženi trebao isplaćivati po odredbama Zakona o radu, Općem kolektivnom ugovoru za teritoriju Federacije BiH, Okvirnog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika iz oblasti

komunalne privrede za teritoriju Federacije BiH, Zakona o doprinosima i zaključenog Ugovora o radu.

Među parničnim strankama nije sporno da je tužitelj zaposlenik tuženog na neodređeno vrijeme po ugovoru o radu broj: 176 od 11.03.2010. godine.

Među parničnim strankama po nalaženju prvostepenog suda je sporna visina tužbenog zahtjeva u djelu koji se odnosi na potraživanje regresa za 2019. godinu.

Prvostepeni sud je nakon ocjene izvedenih dokaza shodno članu 8. i 123. Zakona o parničnom postupku utvrdio slijedeće, a što se može sumirati na način: da tuženi nije izvršio pravilno obračun plaće za utuženi period i regres za 2019. godinu tužitelju koji je zaposlenik kod tuženog na neodređeno vrijeme po ugovoru o radu broj: 176 od 11.03.2010. godine, kao i obračun doprinosa PIO/MIO za istoga, a kako to proizilazi iz nalaza i mišljenja vještaka Nadira Haračić, stalni sudski vještak ekonomske struke, podoblast ekonomija i tržišni odnosi, a koji nalaz i mišljenje je prvostepeni sud prihvatio i na koji obračun parnične stranke nisu imale primjedbu, te utvrdio da razlika plaće za utuženi period iznosi 965,83 KM, naknada za korištenje godišnjeg odmora za 2019. godinu iznosi 928,00 KM koji je obračunat u skladu sa članom 10. Ugovora o radu kao najpovoljnije pravo, a doprinosi PIO/MIO za utuženi period iznose 321,93 KM, pa je donio odluku kao u izreci pobijane presude, a sve to s pozivom na odredbe člana 61. i 78. Zakona o radu, člana 5. i 11. Zakona o doprinosima i odlukama člana 7. Općeg kolektivnog ugovora te odredbama člana 8., 13. i 21. Okvirnog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi člana 383., 386. stav 1. i 396. stav 1. Zakona o parničnom postupku i odredbi člana 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata.

Međutim, po mišljenju ovog suda, žalbom tuženog osnovano se ukazuje da je prvostepeni sud donio nepravilnu odluku.

Iz pismenog nalaza i mišljenja proizilazi da je vještak razliku neisplaćenih plaća i doprinosa te regresa za 2019. godinu obračunao s pozivom na odredbe člana 68-71. Zakona o radu F BiH („Službene novine F BiH“, broj 26/2016 i 89/2018), Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16 i 62/16), Okvirnog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 79/16) i Zakona o doprinosima („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/98, 54/00, 16/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16), a koji nalaz i mišljenje sud je u cijelosti prihvatio i na temelju istog dosudio tužitelju predmetno potraživanje kako je to iskazano u izreci pobijane presude, no pri tome zanemarujući da u utuženom periodu nije bio u primjeni Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH i Okvirni kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH.

Naime, Okvirni kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 79/16) nije u primjeni od 08.10.2018.godine u smislu člana 43. istoga, a Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/16 i 62/16) više nije primjenjiv jer je donesena Odluka o raskidu istoga, a koja

odluka je objavljena u „Službenim novinama FBiH“, broj: 19/2018. godine od 14.03.2018. godine, slijedom čega je nejasna odluka suda kojom prihvata nalaz i mišljenje vještaka o iskazanom obračunu za utuženi period zasnovan na Općem kolektivnom ugovoru i Okvirnom kolektivnom ugovoru za navedenu djelatnost i bez da je provjeren obračun za predmetno potraživanje shodno Pravilniku o radu tuženog odnosno Pravilnika o plaćama i drugim osnovnim primanjima zaposlenika broj 851/2007 od 29.06.2007. godine i Odluke o izmjeni i dopuni Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima zaposlenika tuženog broj 654/2010 od 30.07.2010. godine koje dokaze je sud izveo na glavnoj raspravi, a kojih nema u predmetnom spisu, a niti sud u ovom dijelu daje obrazloženje, iako je tuženi tokom cijelog postupka, a što se ponavlja i u žalbi, isticao da je isplata plaća vršena shodno Pravilniku o plaćama i ugovora o radu.

Obzirom da je vještak u svom mišljenju naveo da je vještačenje izvršeno uz uvažavanje naprijed navedene zakonske i druge regulative, a bez da se osvrnuo na Pravilnik o plaćama tuženog, a što je pored ugovora o radu odlučno za rješenje predmetnog spora, slijedom čega žalitelj osnovano prigovara da prvostepeni sud nije cijenio navode i dokaze tuženog i što čini upitnim prednje činjenično utvrđenje prvostepenog suda. To što tuženi nije imao primjedbi na iskazani matematički obračun predmetnih potraživanja, po ocjeni ovog suda ne daje pravo na zaključak da je među parničnim strankama sporna samo visina tužbenog zahtjeva u dijelu koji se odnosi na potraživanje regresa za 2019. godinu, kako to poima prvostepeni sud. Ovo pogotovo što je tuženi i na glavnoj raspravi izjavio da ostaje kod odgovora na tužbu kojim u cijelosti osporava osnov i visinu predmetnog potraživanja te ukazao sudu na prestanak primjene Okvirnog kolektivnog ugovora za navedenu djelatnost (vidi zapisnik sa glavne rasprave održane dana 26.02.2021. godine).

U vezi sa navedenim, ovaj sud podsjeća na odredbu člana 78. Zakona o radu („Službene novine F BiH“, broj 26/2016, 89/2018 i 23/2020- odluka US) kojom je propisano da:

- (1) Vlada Federacije utvrđuje najnižu plaću nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem.
- (2) Najniža plaća određuje se na osnovu najniže cijene rada utvrđene kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu.
- (3) Vlada Federacije će na prijedlog Federalnog ministarstva finansija u saradnji sa Federalnim zavodom za programiranje razvoja, a uz prethodne konsultacije sa Ekonomsko-socijalnim vijećem, donijeti propis kojim će propisati metodologiju izračuna i usklađivanja najniže plaće iz stava (1) ovog člana.
- (4) Poslodavac ne može radniku obračunati i isplatiti plaću manju od plaće utvrđene kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

Dakle, iako više nije u primjeni Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije BiH i Okvirni kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH, dat je normativni okvir na temelju kojeg je trebao biti jasno iskazan obračun u nalazu i mišljenju vještaka. Obzirom da sastavni dio nalaza i mišljenja vještaka ne čini u relevantnom dijelu Pravilnik tuženog iako je bio dužan prilikom obračuna voditi računa o ovom aktu poslodavca obzirom da i sam ugovor o radu upućuje između ostalog na isti, a niti isti prileži spisu, to je neprihvatljivo

i obrazloženje suda u datoj situaciji da kod isplate regresa nije odlučno da li je isplata istog uslovljena poslovnim uspjehom poslodavca jer tako nešto nije propisano odredbom člana 21. Okvirnog kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede za teritoriju F BiH.

Imajući u vidu da je prvostepeni sud u konkretnom slučaju propustio cijeliti dokaze shodno odredbi člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku i pri tome očito propustio da potpuno i pravilno obrazloži pravni aspekt predmetnog spora pravilnom primjenom materijalnog prava koji je odlučan za konačnu sudsku odluku u ovom sporu, pa time i da je povrijedio odredbu člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i standard obrazložene sudske odluke kao segmenta prava na pravično suđenje iz člana II/3. (e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, to je valjalo uvažiti žalbu žalitelja, ukinuti prvostepenu presudu i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje shodno članu 227. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će u skladu sa obavezom iz člana 228. Zakona o parničnom postupku, ponovo zakazati glavnu raspravu na koju će pozvati parnične stranke i ponovo izvesti sve dokaze prihvaćene na pripremnom ročištu te pozvati vještaka finansijske struke da dopuni odnosno ispravi svoj nalaz i mišljenje shodno odredbi člana 155. stav 2. Zakona o parničnom postupku, vodeći računa o prednjim primjedbama ovog suda, kako bi sud na temelju istoga, a u pogledu činjenice da li postoji razlika u odnosu na isplaćene plaće za utuženi period uzevši u obzir zakonom propisane parametre za obračun iste, te za regres i doprinose, sve to u skladu sa pravilima nauke i struke, a što je relevantno za konačnu sudsku odluku, i potom donijeti pravilnu i zakonitu odluku kako je to propisano članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku.

U smislu člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku ostavlja se prvostepenom sudu da o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava